

Pater Titus Brandsma, onze Nederlandse heilige, is een mysticus van de daad. Hij staat bekend om zijn diepe spirituele verbinding met God. Hij brengt het tot hoogleraar filosofie en mystiek aan de Katholieke Universiteit Nijmegen. Karmeliet Titus werkt aan waarheid, gerechtigheid en vrede. Hij is een man die de daad bij de mystiek voegt.

Actief leven

Brandsma combineert een sterk innerlijk leven met een actieve betrokkenheid bij de wereld. Hij ziet de mystiek als een bron van kracht en inspiratie voor zijn maatschappelijke acties. Hij kan zichzelf niet los zien van het alledaagse leven; hij staat er middenin.

De Kerk van nu houdt zich schuil binnen haar muren.

De intramurale oproep van paus Leo XIV van 11 mei 2025 en de oproep tot gebed voor Gaza en andere oorlogsgebieden van de Nederlandse bisschoppen van 23 mei, leiden tot niets als het bidden niet gevolgd wordt door betekenisvolle daden van verzet. Tussen de cover van haar parochiemagazines toetst de Nederlandse katholieke kerk witregels leeg over apartheid, oorlogen en genocides. De Kerk zou zich onverhopen moeten uitspreken tegen de handelingen van Israël's regering m.b.t. Gaza en de buurlanden. Zij zou zich solidair kunnen verklaren met de Palestijnen. De Kerk zou ook in actie kunnen komen tegen de onmenselijke situaties in andere oorlogsgebieden en de omgang met vluchtelingen.

Titus geeft ons het voorbeeld door een actieve rol op zich te nemen in de maatschappij. Hij toont zich een duidelijk tegenstander van het nazisme en de NSB, de Nederlandse Nationaalsocialistische Beweging, die collaboreerde met de nazi's. Hij ageert ronduit tegen de inhumane rassenwetten, de oorlog en de genocide van zijn tijd. Titus wordt er uiteindelijk voor vervolgd.

De Eeuwige in ieder mens

In die vervolging blijft Titus een standvastige man. Ondanks al het duister om hem heen houdt hij zich geestelijk overeind. Hij blijft echter ook gewoon mens. Op weg naar het Konzentrationslager Dachau zit hij een tijd gevangen in Kleve. Daar krijgt hij een inzinking. Titus is wanhopig en doorleeft een geloofscrisis. Uiteindelijk kan de mysticus zijn lot aanvaarden. Door die acceptatie kan hij in de duisternis van het lijden een lichtpunt zijn. In dat leed om hem heen brengt hij een verandering teweeg. Biedt hij troost aan zijn medegevangenen. Daarnaast gelooft Titus Brandsma dat de Eeuwige verborgen aanwezig is in ieder mens; ook in zijn nazi-beulen. Hij bidt voor hen en kan hen vergeven.

Martelaar

Titus sterft in 1942 in Dachau. Hij wordt als martelaar van het geloof gezien en in 1985 door Paus Johannes Paulus II tot zalig uitgeroepen. In 2022 verklaarde paus Franciscus hem heilig. Titus Brandsma, die altijd zocht naar waarheid, gerechtigheid en vrede, mogen wij daarom op 27 juli gedenken als een mysticus van de daad.

27 juli 2025

